

רשמים מתערוכת בוגרים

המחלקה לארכיטקטורה, אקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל

מאת: אדריכלית לימור יוסיפון-גולדמן

מיתוג תערוכות הבוגרים בצלאל ע"י סטודיו Re-Levant

אדריכלות היא... Architecture is...

האקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל מכילה בתוכה מגוון של תחומים, רובם נמצאים בקמפוס הראשי בהר הצופים, כאשר המחלקה לארכיטקטורה נמצאת במבנה משלה במרכז ירושלים, בניין בצלאל ההיסטורי אשר ברחוב שמואל הנגיד. האזור והמבנה הייחודי מאפשרים ביקור חווייתי מהנה ומגוון בתערוכה ובסביבתה. מיתוג התערוכה המושקע נעשה ע"י סטודיו רה-לבנט ומציג את בצלאל כמקום אקזוטי בתוך המרחב סביבו, שאפשר להתבטא בו בחופשיות.

חזית בניין קמפוס בצלאל ההיסטורי ברחוב שמואל הנגיד, ירושלים

התערוכה נאצרה ע"י הנרי אורבר, לשעבר אוצר מחלקת האדריכלות והעיצוב במוזיאון סן פרנסיסקו לאמנות מודרנית, יחד עם צוות אוצרות מבצלאל.

התערוכה מציגה את עבודות הגמר של תלמידי שנה ה' במחלקה לארכיטקטורה, באקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל. העבודות גובשו במהלך שנת הלימודים הנוכחית ומוצגות בכיתות הלימוד ברחבי המבנה. השנה סיימו 85 סטודנטים ומוצגים בתערוכה כ-75 פרויקטים (חלקם נעשו בצמדים).

עבודות הגמר מחולקות לפי **יוניטים** = יחידות לימוד המשקפות תחומי ידע מקצועיים של מורי המחלקה. כל **יוניט** מכיל 2 מנחים וקבוצת סטודנטים משנים ד ו-ה' ביחד, המתמחים באג'נדה, דיסציפלינה או מתודולוגיה. ישנם 7 יוניטים שונים נכון לעכשיו, אחת לשלוש שנים עושים קול קורא פנימי בין המרצים בכדי להציע יוניטים חדשים. המחלקה מעודדת את היוניטים להתנהל כיחידות אקדמיות עצמאיות/ מיני מעבדות, המייצרות תכנים ומאגרי ידע ייחודיים. מנחי יחידות ההתמחות, יחד עם הסטודנטים, יוזמים פעילויות כמו ימי עיון, כנסים, פרסומים ושיתופי פעולה עם מוסדות אקדמיים וציבוריים.

התערוכה כוללת לראשונה פרויקטים משלוחת המחלקה עבור נשים חרדיות, תכנית חדשנית החוגגת את סיום מחזור הלימודים הראשון שלה.

המחזור הראשון של בוגרות השלוחה החרדית מציג פרויקטים במגוון נושאים אישיים ושאלות ותשובות אדריכליות שהביאו הסטודנטיות מסביבתן האישית בירושלים וסביבתה, כאשר התערוכה עצמה מתקיימת בשלוחה של בצלאל, בגבעת שאול.

"גינת הפלאות" מיצב מרחבי בחצר הקדמית של הבניין

תערוכת הבוגרים מחולקת **לשלושה חלקים** ומתפרשת בכל חלקי המתחם:

1. החצר הקדמית של בצלאל עוצבה על ידי תלמידי השנה הרביעית שחברו לצוות האוצרות והפכה ל"גינת הפלאות"- פרויקט הכולל שלל מסגרות עץ המחזיקות צמחים ופרחים, תליית כביסה, ארגז חול ומשחקים מכל הסוגים, מה שהופך אותו לגן ירושלמי אמיתי, מיצב מרחבי בקו"מ 1:1.
2. במבואה הראשית של ביה"ס, מקדם אותנו קיר מרכזי עם פוסטר ענק, המכיל את כותרת התערוכה וטקסט עם היגדים ותגובות של הסטודנטים הבוגרים והמרצים, שנתבקשו להשלים את המשפט **ארכיטקטורה מהי...?** התגובות המופיעות בעברית, אנגלית וערבית הן בעצם נושאי היוניטים ומייצגים את עבודות הסטודנטים שמוצגות בחללי התערוכה, כך מספר ראש המחלקה לארכיטקטורה בבצלאל, אדר' יובל יסקי.

הקיר המרכזי באולם הכניסה עם כותרת התערוכה ותגובות הסטודנטים הבוגרים והמרצים

3. החלק השלישי הוא עבודות הבוגרים עצמן, המוצגות בכיתות הלימוד השונות אשר מחולקות לפי היוניטים:

1. **ארכיטקטורה: פרוגרמה + צורה + טכנולוגיה +** היא יחידת לימוד המנסה להגדיר מחדש ובאופן רדיקלי צורות חיים אפשריות בעיר הישראלית (פיתוח מואץ באווירה משברית) באמצעות הארכיטקטורה והפוליטיקה של היחידה הקלאסית **בית-אב** כחומר הבנייה של העיר, את מרכיבי האוטונומיה שלה ואת המכניזם של הפרדות בין בעלויות, ייצור וכוח.

2. **24/7** היא יחידת מחקר המתמקדת בבחינה של סביבות עבודה כמו משרדים, מפעלים, מבנים לוגיסטיים ואחרים, מתוך כוונה לנתח את האתגרים העומדים בפני פרוגרמות אלו ולהציע מענה אדריכלי ועיצובי שקורא תיגר על המוסכמות המקובלות ומציע מתווים ברי קיימא לסביבות עבודה במאה העשרים ואחת.

3. **Pull** היא יחידה העוסקת באדריכלות דיגיטלית פרמטרית, בה תהליכים מבוססי מחשב מניעים ומובילים את תהליך התכנון והעיצוב. כיום, סביבות התכנון החדשות מאפשרות חשיבה חדשה אשר מאתגרת כל אספקט באדריכלות המסורתית, החל מסקיצות ומיפויים, דרך חומרות וחיפוש צורה, וכלה בקונסטרוקציה ושיטות בנייה באתר.

4. **היחידה לאדריכלות אזרחית** (אחד היוניטים הוותיקים) מתמקדת בחשיפה, מחקר ופיתוח טקטיקות לפעולה אדריכלית אזרחית. היחידה בוחנת באמצעות תהליכי העיצוב האדריכלי את האפשרויות שמציעה הפרקטיקה האדריכלית לפעולה הפוליטית ואת האופן בו הפוליטיקה משתפת בעיצוב הפרקטיקה האדריכלית.

5. **יחידת המגורים/ הזכות לעיר מקלט, אירופה ישראל אפריקה** עוסקת בתרבות המגורים בעיר ובעתיד העיר. היחידה בוחנת את התהליכים והכוחות המשנים את תרבות המגורים בארץ ובעולם; כלכליים, חברתיים, דמוגרפיים ופוליטיים, ומחפשת אפשרויות חדשות בהישג יד, למגורים בעיר. על רקע

תופעת הפליטות העולמית המתגברת, מתמקד הסטודיו אף בשאלת הזכות לעיר של הפליטים, מהגרי העבודה ומבקשי המקלט.

6. ים תיכון, ים תיכוניות והתרבות האורבנית הישראלית, יחידת המחקר ים תיכון מתמקדת בתכנון של סביבות עירוניות וארכיטקטוניות מתוך עיון ביקורתי במורשות תרבותיות, עירוניות וארכיטקטוניות שהתפתחו באגן הים התיכון החל בעת העתיקה ועד לעת המודרנית.

7. היחידה לארכיטקטורה א-פורמאלית, מתמקדת בחקר וביקורת תופעות ותוצרי הבניה בארכיטקטורה הפורמאלית והבלתי פורמאלית והשפעתן ההדדית.

24/7 .2

1. ארכיטקטורה: פרוגרמה + צורה + טכנולוגיה +

4. היחידה לאדריכלות אזרחית

3. היחידה לאדריכלות דיגיטלית פרמטרית, Pull

6. ים תיכון, תיכוניות והתרבות האורבנית הישראלית

5. יחידת המגורים/ הזכות לעיר מקלט, אירופה ישראל אפריקה

אמן – עבודות מייצגות מהשלוחה החרדית

7. היחידה לארכיטקטורה א-פורמאלית

ניתן לראות בתערוכה עושר נושאי, עניין והשקעה מרובה בכל אחד מהיוניטים.

התאחדות
האדריכלים
ובוני ערים
בישראל

גם ללא מדבקות הטקסטים (המוצמדים בכניסה לכל אחת מכיתות הלימוד) ניתן להרגיש מאופי העבודות את הקשר לתמה שמאחדת אותם, כך שמתקבלת התחושה של תערוכה אחת עם פרקים שונים שעונים על הכותרת הראשית של התערוכה, **אדריכלות מהי** והשילוט רק מזכיר לנו מהו הנושא בכל אחד מהחללים. רוב רובן של העבודות מציגות שרטוטים, טקסטים, מודלים בטכניקות שונות ואף סרטים. אחד הדברים שתפסו את עיניי הוא שחלק מהסטודנטים הוסיפו גלויה מעוצבת שהמבקרים יכולים לקחת, עם אימג' מרכזי (שרטוט/צילום/קולאז') שמתמצת את הפרויקט שלהם עבור קהל המבקרים, פרט קטן שאומר הרבה על ההתייחסות של האוצר, המרצים והסטודנטים לתערוכת הבוגרים כתערוכה אדריכלית לכל דבר.

לסיכום, הביקור בתערוכה היה חוויתי, מגוון, משכיל, מעורר רצון ליצור ואפילו לחזור ללימודים מחדש 😊

על הכותבת: אדריכלית לימור יוסיפון גולדמן, בוגרת בית הספר לאדריכלות באוניברסיטת תל אביב, חילופי סטודנטים בפוליטכניקה במדריד, ספרד. בוגרת לימודי אוצרות ומוזיאולוגיה באונ' ת"א ומרצה בתכנית ללימודי אוצרות בעיצוב בשנקר. עבדה במשרדי אדריכלים בספרד ובארץ וכיום בעלת סטודיו LimonArc לאדריכלות, עיצוב ואוצרות.

[לאתר התערוכה](#)